

Editorial – Dansk version 2/2006

De sprogmesse som vort selskab DSFF organiserede i 2001, 2003 og 2005 i anledning af den "Europæiske Sprogdag" var en sådan succes, at det er blevet besluttet at afholde dem hvert år i fremtiden. Den fjerde messe "Kommunikations- og Sprogforum", i år arrangeret af Forbundet Kommunikation og Sprog, medstifter af DSFF, fandt således sted i København forgangne 26. september.

Formålet med Den Europæiske Sprogdag er at vække offentlighedens opmærksomhed for betydningen af at lære fremmede sprog.

Det synes, som om initiativet ikke har været uden virkning: ifølge den Europæiske Kommission er antallet af begivenheder i forbindelse med Den Europæiske Sprogdag vokset konstant siden starten i 2001. Også på anden måde er der sket mangt og meget i den forløbne 5 års periode bl.a. og ikke mindst på grund af Europarådets og EU's initiativer: Barcelona-erklæringen i 2002, EU's handlingsplan for sprogundervisningen i 2003 og, ikke at forglemme, EU's konkrete tiltag i aktioner som uddannelse, mobilitet for studerende, finansiering af udvekslingsophold for skoleklasser, venskabsbyordninger etc. som er foregået gennem Socrates- og Linguaprogrammerne. Det er også i løbet af denne periode, det begynder at gå op for regeringerne, at det kunne være nødvendigt at fastlægge en sprogpolitik. Man udgiver betænkninger, sætter undersøgelser i gang, vedtager resolutioner. Den sidste af slagsen, "Deklaration om nordisk sprogpolitik" som blev vedtaget af Nordisk Ministerråd den 1. september i år, er interessant af flere grunde. Den anbefaler én sprogpolitik for en hel region, bestående af 5 nationer og 3 selvstyrende områder med mindst 8 sprog, hvoraf 6 er "komplette" sprog. Den sprogpolitisk, der anbefales for Skandinavien og som hviler på princippet om de "parallelle sprog", skulle sikre at alle borgere i et nordisk land kan læse og skrive det eller de sprog, der bruges i det område de bor i, at alle er i stand til at kommunikere med beboerne i andre nordiske lande på et skandinavisk sprog, og endvidere at alle erhverver særdeles gode kundskaber i mindst ét internationalt orienteret sprog og gode kundskaber i yderligere ét fremmedsprog.

Deklarationen beskriver de tiltag, der kræves for at nå de skitserede mål (forstærkning af sprogundervisningen i skolerne etc.) og det fremgår at man på baggrund af den skitserede model gerne ser Norden som foregangsregion i sprogpolitisk sammenhæng.

Selv om man kan beklage, at den slags deklARATIONER kun er hensigtserklæring uden lovgyldighed, giver de grund til, at formode at man i de forløbne 5 år i de forskellige lande har gjort en vis indsats for at effektivisere fremmedsprogsundervisningen.

De tilgængelige statistiske oplysninger kan give visse indikationer.

Således fremgår det af Eurobarometerrapporten (2005) at procenten af EU-borgere, der angiver at have gode kundskaber i mindst ét fremmedsprog er steget fra 42 % i 2001 til 56

% i 2005. Men, som Ján Figel' fra Europa Kommissionen siger det i et nyligt interview, så er denne undersøgelse kun baseret på folks egne vurderinger af deres sprogfærdigheder. Og han fortsætter: "Det vi virkelig har behov for er konkrete data om skolesystemernes effektivitet, når det drejer sig om at undervise fremtidens EU-borgere i fremmedsprog". Han understreger, EU har gjort en omfattende indsats for at indføre en europæisk indikator for sprogkompetence. Om ca. 2 år foreligger de første pålidelige data om, hvilke sproglige kompetencer eleverne er i besiddelse af når de går ud af folkeskolen.

I mellemtiden kan andre statistikker sige noget om de fremskridt, der er sket siden årtusindskiftet. Således fremgår det af "Eurydice" undersøgelsen (2005), at undervisningen i ét fremmedsprog allerede i underskolen er gjort obligatorisk i næsten alle lande.

Undervisningen i dette sprog skal fortsætte til eleverne forlader folkeskolen, og normalt er et andet fremmedsprog obligatorisk fra 7. klasse.

Medens sprogundervisningen i folkeskolen således synes at være på rette spor, er der andre klassetrin der fortjener opmærksomhed. En Eurostat-undersøgelse fra 2004, foretaget i 28 europæiske lande, viser antallet af sprog, som hver elev lærer fra 6. klasse til 3G (studentereksamen). Undersøgelsen viser at antallet af sprog pr. elev fra 6. til 9. klasse praktisk talt er uændret siden år 2000 (ca. 1,5 sprog pr. elev i gennemsnit). Til gengæld er der et fald på ca. 20 % i gymnasieklasserne i samme tidsrum (fra 1,38 sprog pr. elev til 1,13).

Hvis denne udvikling fortsætter, risikerer det at sætte en kædereaktion i gang. Allerede nu er antallet af sprogstuderende på universiteterne faldet drastisk og, på sigt, vil det flersprogede Europa kunne komme til at opleve en alvorlig mangel på sprogspecialister (undervisere, oversættere, forskere, etc.) på alle niveauer og på alle områder af det moderne samfund.

Redaktionen